

Handleplan til Landdistrikts- politikken 2022-2025

Udarbejdet af Nordfyns Kommune og Nordfyns Landdistriktsråd

nordfyns
kommune

Udarbejdet 2021 i samarbejde mellem Nordfyns Kommune og Nordfyns Landdistriktsråd.

Godkendt 4. november 2021 af Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget.

Indhold

Introduktion	4
Rammer for handleplanen	5
Dialogmøderne 2019	5
Verdensmål	5
Klimamål	5
Landdistriktspolitikken fra 2017	5
Samarbejdsaftalen mellem Nordfyns Kommune og Nordfyns Landdistriktsråd	5
Ressourcer	5
Forbindelse til andre kommunale planer	5
Indsatser og projekter	7
Fællesskab og frivillige	7
Lokalråd og samarbejde på tværs	7
Digital information	8
Lokale mødesteder	9
Forskønnelse	9
Forsamlingshuse og grønne områder	10
Natur og tilgængelighed	11
Naturstier	11
Bikestations	11
Rekreative områder	11
Trafik, transport og sikkerhed	12
Fremkommelighed	12
Cykelstier i Landdistrikterne	12
Bæredygtige lokalsamfund – bosætning og fastholdelse	12
Lokal strategisk kapacitet	12
Strategisk landsbyplanlægning, grundlag for bedre LUP'er	12
Forskellige boformer	12
Prioritering af indsatserne	14

Introduktion

Halvdelen af Nordfyns Kommunes borgere bor i landdistrikter uden for de fire centerbyer Otterup, Bogense, Søndersø og Morud. Som følge af det er det vigtigt, at vi har en plan, der fokuserer på det, der skal til for at skabe det gode liv i landdistrikterne. Selve idéen med at udarbejde en særskilt handleplan for landdistrikterne er, at der er forudsætninger og udfordringer i landdistrikterne, som ikke findes i samme grad i de større byer. Landdistrikterne rummer også muligheder, som de større byer ikke har. Derfor har vi valgt at give landdistrikterne sin egen plan for udvikling. Målet er, at hele kommunen skal være attraktiv at bo i.

En handleplan for landdistrikterne skal rumme de indsatser, der er vigtige for at skabe udvikling og trivsel uden for de større byer. Det er væsentligt, at handleplanen matcher andre strategier i Nordfyns Kommune, så de forskellige indsatser komplementerer hinanden.

Handleplanen beskriver også de roller, som de centrale aktører for aktiviteterne forventes at have, for at vi kan lykkes med vores indsats. De to centrale igangsættere er Nordfyns Landdistriktsråd og Nordfyns Kommune. Landdistriktsrådet bidrager som formidler, kulturbærer og igangsætter. Kommunens rolle er i overordnede træk at bidrage med vision, viden og økonomi til at gennemføre aktiviteterne.

Borgerne i landdistrikterne og de enkelte lokalråd er naturligvis uundværlige for indsatsernes succes.

Rammer for handleplanen

Dialogmøderne 2019

Handleplanen er bygget op efter konklusionerne fra de seks dialogmøder, der blev holdt i 2019 mellem borgere og politikere. Der var næsten 600 deltagere i alt til de seks møder, så indsatserne er prioriteret af mange borgere fra alle steder i kommunen.

Verdensmål

I forhold til FN's verdensmål tilstræbes det at arbejde med bæredygtige landdistrikter. Handleplanen skal være med til at opfylde verdensmålene på lokalt niveau. Nordfyns Kommune deltager i projektet BLUP – Bæredygtige Lokale Udviklingsplaner – som arbejder med at omdanne verdensmålene til konkrete landsbymål, som man kan arbejde med lokalt og i sin hverdag.

Klimamål

Handleplanen skal være med til at bakke op om Nordfyns Kommunes mål om at nå en 70 % CO2 reduktion i 2030.

Landdistriktspolitikken fra 2017

Politikken nævner seks overordnede temaer, som kommunen vil arbejde med for at fremme det gode liv i landdistrikterne.

Samarbejdsaftalen mellem Nordfyns Kommune og Nordfyns Landdistriktsråd

Aftalen beskriver de områder, hvor landdistriktsrådet og lokalrådene skal inddrages eller høres.

Ressourcer

Det er væsentligt for gennemførelsen af de nævnte indsatser, at de afsatte ressourcer matcher ambitionerne.

Forbindelse til andre kommunale planer

Handleplanen har tilknytning til flere af Nordfyns Kommunes strategier. De strategier, som handleplanen har den største tilknytning til er:

Fri.Luft.Liv, branding- og bosætningsstrategi.

Nordfyn vil være Danmarks bedste friluftskommune for familier. Formålet med strategien er at tiltrække tilflyttere. Initiativerne i handleplanen kan være med til at sikre tilflytning og fastholdelse af borgere i hele kommunen.

Friluftsstrategien.

Lokalråd er nævnt som en af strategiens målgrupper. En del af strategiens mission er, at flere vælger at bo på Nordfyn.

Kulturarvsstrategien.

Kulturarven har snitflader til blandt andet handleplanen for landdistriktspolitikken. At kende sit eget sted bedre, vil være et betydeligt aktiv i en lokal bosætningsindsats og i formidlingen om lokalområdet.

Strategien for sundhed.

Sundhed går på tværs. Visionen for sundhed er, at vi sammen skaber det gode og sunde liv på Nordfyn. Flere af de pejlemærker og handlinger, der peges på i strategien for sundhed, har sammenhæng til de indsatser, der findes i handleplanen for landdistriktspolitikken.

Indsatser og projekter

Landdistriktsrådet modtager jf. samarbejdsaftalen en årlig sum penge til sit arbejde. Erfaringerne fra arbejdet med den tidligere handleplan viser, at der er behov for, at også helt små projekter har mulighed for at finde finansiering. Derfor afsætter landdistriktsrådet en årlig pulje til mindre projekter, som lokalrådene kan søge løbende.

Fællesskab og frivillige

Lokalråd og samarbejde på tværs

Der opfordres til, at alle lokalsamfund organiserer sig i lokalråd. I 2021 er der lokalråd i stort set alle nordfynske lokalsamfund. Der kan gives tilskud til aktiviteter og projekter, der fremmer det lokale sammenhold gennem Landdistriktsrådets midler og Nordfyns Kommunes puljer. For at få retning og kontinuitet i den lokale udvikling, bør alle lokalråd udarbejde lokale udviklingsplaner.

Hjælp til svage lokalråd

Nogle lokalråd står stærkere og har flere ressourcer end andre. Imidlertid er der et ønske om at de attraktive landdistrikter ikke kun skal findes de steder, hvor der er mange ildsjæle. Der vil fra 2022 blive arbejdet med en udvidet landsbyedelordning. Det er væsentligt, at hjælpen fremstår som et tilbud til lokalrådene og foregår på lokalrådenes præmisser.

Landdistriktsrådets rolle

Landdistriktsrådet er det aktive bindeled mellem Nordfyns Kommune og lokalrådene. I årene 2022-2025 vil rådet arbejde for at gøre sit arbejde mere synligt blandt lokalrådene. Dette gøres blandt andet ved, at Landdistriktsrådet holder to årlige repræsentantskabsmøder, hvor relevante emner tages op.

Kommunens rolle

En eller flere repræsentanter fra Erhvervs-, Kultur- og Fritidsudvalget deltager så vidt muligt i Landdistriktrådets årsmøde og repræsentantskabsmøder. Der fastlægges hvert år et antal møder mellem Landdistriktrådet og Nordfyns Kommunes administration og udvalget for at sikre det fortløbende arbejde og for at afstemme forventninger. Kommunale medarbejdere med viden på relevante områder kan inviteres til f.eks. Landdistriktrådets repræsentantskabsmøder.

Digital information

App'en Minlandsby

Nordfyns Kommune har købt adgang til app'en Minlandsby, som skal gøre det lettere for lokalsamfund i hele kommunen at koordinere arrangementer, følge med i, hvad der sker lokalt og på tværs af lokalområder samt fremhæve de nordfynske seværdigheder, stier mm.

Informationstavler

Der opsættes elektroniske informationstavler, som kobles sammen med informationerne fra Minlandsby. Informationstavlerne kan f.eks. stå i haller, skoler, lokale købmænd mm. Der ligger en udfordring de steder, hvor der hverken er hal, skole eller indkøbsmulighed. I første omgang arbejder Landdistriktrådet med at opstille infotavler indendørs. I anden runde vil der blive kigget på de udendørs muligheder, herunder om det vurderes, at de udendørs skærme giver tilstrækkelig værdi og om lokalrådene ønsker dem.

Hjemmesider

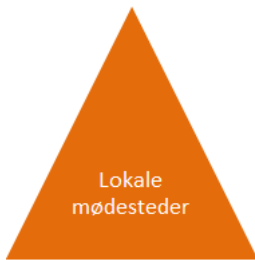
For at få mere koordinering på tværs af lokalsamfund, tilbydes alle lokalråd i Nordfyns Kommune at blive del af Landdistriktrådets nye hjemmeside. De steder, hvor lokalrådet ikke har en hjemmeside, kan de få hjælp til at udarbejde en. Dette projekt iværksættes sammen med Kultur og Fritid.

Landdistriktrådets rolle

- Synliggøre Minlandsby-app'en lokalt i samarbejde med lokalråd.
- Finde de mest oplagte steder til opsætning af infotavler i samarbejde med lokalråd.
- Iværksætte ny hjemmeside til Landdistriktrådet.

Kommunens rolle

- Finansiering af infotavler skal afklares.
- Hjælpe med evt. byggeansøgninger til udendørs infotavler o.a.

Lokale mødesteder

Forskønnelse

Gadekær

Gadekær fungerer flere steder både som lokale samlingssteder og rekreative områder. Ved at arbejde med at forskønne og vedligeholde gadekærene og områderne omkring dem, får landsbyens beboere adgang til grønne områder midt i byen.

Der arbejdes med forskønnelse i og omkring gadekær på flere måder.

- Landsbypedelordninger, hvor der vedligeholdes grønne arealer omkring gadekæret som led i landsbyforskønnelse.
- Landdistriktrådets egne midler til bord-bænkesæt som gives til lokale samlingssteder ved anmodning.
- Landdistriktrådets egne midler til oprensning af ukomplicerede sager.
- En kortlægning af gadekærene, hvor det enkelte gadekær vurderes ud fra, hvor der skal oprenses og hvor der ikke skal.

Landdistriktrådets pulje til mindre forskønnelsesprojekter

Landdistriktrådet afsætter fra 2022 en årlig sum af Landdistriktrådets midler til at kunne hjælpe lokalrådene med at gennemføre mindre forskønnelsesprojekter.

Landsbypedelordninger

Landdistriktrådet opfordrer lokalrådene til at indgå aftaler om landsbypedeller. En landsbypedel er en person eller en forening, der står for at forskønne et område. Det kan f.eks. være vedligeholdelse af et grønt område. Lokalrådet får et tilskud afhængig af opgavens omfang. I 2022 udvides ordningen på forsøgsbasis til også at omfatte andre forskønnelsestiltag, f.eks. fjernelse af ukrudt langs fortove.

Landsbyfornyelse - "nedrivningspuljen".

En væsentlig del af et områdes herlighedsværdi er, at der ser pænt og vedligeholdt ud og at der ikke ligger faldefærdige huse og skæmmer det ellers smukke landskab. Mulighederne i nedrivningspuljen skal synliggøres mere end tilfældet er i dag. Både kommunen og lokalsamfundene skal være opmærksomme på mulighederne i at bygge nyt på allerede eksisterende grunde, hvor et gammelt hus er revet ned samt på mulighederne inden for områdefornyelse.

Landdistriktrådets rolle

- At stå for kontakten til de lokalråd, der gerne vil have oprenset eller forskønnet deres gadekær, indgå landsbypedelaftaler i samarbejde med Nordfyns Kommune, repræsenteret ved Vej og Park samt landdistriktskoordinatoren og at skaffe bord-bænkesæt til de lokalråd, der måtte ønske det.
- I forhold til emner til nedrivningspuljen vil Landdistriktrådet opfordre lokalrådene til at hjælpe med at identificere de værste eksempler, så Nordfyns Kommune kan blive gjort opmærksom på steder, hvor puljen kan hjælpe.

- Landdistriktsrådet formulerer i samarbejde med Nordfyns Kommune retningslinjer for nedrivningspuljen. Landdistriktsrådet udarbejder i samarbejde med Nordfyns Kommune et årshjul med oversigt over hvor og hvornår Landdistriktsrådet skal inddrages.
- Iværksættelse af temaer årligt eller halvårligt, hvor der sættes fokus på forskønnelse, evt. i samarbejde med Nordfyns Kommune.

Nordfyns Kommunes rolle

- I forhold til oprensning af gadekær står Nordfyns Kommunes Natur- og Miljøafdeling for at vurdere og give dispensationer til en eventuel oprensning. Nordfyns Kommune beslutter, om der kan bevilges kommunale midler til oprensning af gadekær, hvor det opgravede slam skal køres bort til godkendt modtager.
- Iværksætter kortlægningen af gadekær.
- Nordfyns Kommune modtager og behandler ansøgninger om nedrivning.
- Godkender retningslinjer for nedrivningspulje.
- Udarbejder årshjul i samarbejde med Landdistriktsrådet.

Forsamlingshuse og grønne områder

Udendørs

Tilstedeværelsen af grønne områder, bytorve og lege- og opholdspladser er vigtig for at kunne afholde lokale arrangementer, såvel som for at kunne mødes spontant.

Indendørs

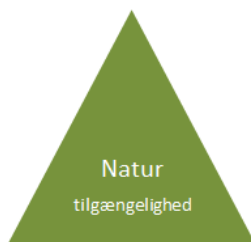
Forsamlingshusene er – sammen med kirker, skoler o.a. – kulturbærere i landdistrikterne og er vigtige indendørs mødesteder i lokalsamfundene. Der er derfor fokus på forsamlingshusenes muligheder for at fremstå indbydende og attraktive.

Landdistriktsrådets rolle

- Landdistriktsrådet støtter aktiviteter i forsamlingshusene, så de fortsat kan være levedygtige, aktive lokale samlingssteder.
- Undersøger om der er muligheder for at lave borgercaféer i forsamlingshusene, så der kan være muligheder for at mødes indendørs lokalt de steder, hvor forsamlingshuset er eneste indendørs samlingssted.

Nordfyns Kommunes rolle

- Nordfyns Kommunes puljer kan søges til projekter i og omkring forsamlingshusene og til etablering af lokale mødesteder.

Natur og tilgængelighed

Naturstier

Lokalrådene og Landdistriktsrådet er naturlige samarbejdspartnere i Nordfyns Kommunes arbejde med at planlægge og anlægge rekreative stier. De lokale ønsker og forslag om stier skal kobles til det kommunale arbejde via stikortet.

Bikestations

Bikestations er udvidede cykelrastepladser. Der etableres bikestations på hele Fyn. På baggrund af et forsøgsprojekt ved Østrup Kirke er det tanken, at projektet udvides til at omfatte flere steder på Nordfyn ved egnede cykelruter.

Rekreative områder

Kan have mange udformninger. F.eks. som kirkeskove og grønne parker. En kortlægning af kommunens landdistrikters rekreative områder, f.eks. i forbindelse med strategisk landsbyplanlægning.

Landdistriktsrådets rolle

Udvælgelsen af nye placeringer af bikestations sker i et samarbejde mellem Landdistriktsrådet, provstiet, NEET og Nordfyns Kommune. Landdistriktsrådet indstiller projekter, der vedrører rekreative områder og stier.

Kommunens rolle

I fht. Naturstier: stikortet. Naturvejleder. Puljer til rekreative områder, naturstier og bikestations. Finansiering skal afklares på længere sigt.

Trafik, transport og sikkerhed

Fremkommelighed

Fokus på mulighederne i flextrafikken. Rutebiler.

Cykelstier i Landdistrikterne

Her tænkes der primært på cykelstier, der bruges for at komme fra A til B, selvom der kan være sammenfald med de mere rekreative stier. Cykelstier er vigtige for fremkommeligheden, CO₂ nedbringelsen, trafikikkerheden og sundheden.

Landdistriktsrådets rolle

Samarbejdspartner ved prioritering af anlæggelse af cykelstier. Indsamling af ønsker til cykelstier gennem lokalråd. Landdistriktsrådet har en repræsentant i Trafiksikkerhedsudvalget. I samarbejde med lokalrådene at sætte fokus på de lokale transportmuligheder, der er.

Kommunens rolle

Prioritering og finansiering af ønsker og anlæg.

—
Bæredygtige lokalsamfund – bosætning og fastholdelse

Bæredygtige lokalsamfund – bosætning og fastholdelse

Lokal strategisk kapacitet

På Nordfyn er der både stærke og svage lokalråd. Der vil derfor være et generelt fokus på kompetenceopbygningen lokalt. Et opmærksomhedspunkt er at hjælpe de passive lokalsamfund, så alle lokalråd er velfungerende.

Konkret betyder det, at vi vil: styrke landsbyedelordningen; tilbyde at afholde flere inspirationsaftener lokalt; udbrede metoden, der er udarbejdet under BLUP-projektet og deltage i nationale og regionale netværk for at få opbygget viden.

Strategisk landsbyplanlægning, grundlag for bedre LUP'er

Jf. kommuneplanen

Forskellige boformer

Samarbejde med ejendomsmæglere. Bygge nyt på grunde, hvor huse er revet ned med hjælp fra nedrivningspuljen.

Landdistriktsrådets rolle

Udarbejdelse af bud på en ny og mere omfattende landsbyedelordning. Deltage i netværk.

Kommunens rolle

Godkende ny landsbydelordning.

Prioritering af indsatserne

Opdelt efter:

Vil ikke kræve (mange) nye ressourcer

1. Lavthængende frugter, både nye og eksisterende indsatser
2. Projekter, der allerede kører

Vil kræve yderligere ressourcer

3. Nye projekter, der kobler sig på eller udvider eksisterende
4. Helt nye projekter, der kræver ressourcer at løbe i gang.

1. Landdistriktsrådets pulje til små projekter
2. Minlandsby
Infotavler (eller 3)
Gadekær
Landsbypedelordning
Forsamlingshuse og grønne områder
Rekreative områder
Fremkommelighed
Cykelstier
Forskønnelse og nedrivningspuljen
Bike Stations
3. Hjælp til svage lokalråd/udvidet landsbypedelordning
Kortlægning og vurdering af gadekær
Naturstier
Lokal strategisk kapacitet
4. Hjemmesider
Strategisk landsbyplanlægning
Forskellige boformer

